

[Øllgaard]

venter kun på, at det fornødne flertal tilslutter sig.

Lovforslaget skal jo afbøde de værste af de skader, som landbrugets meget store højrentegældsproblem forvolder. Hele venstres argumentation fra sidst, vi behandlede dette lovforslag i næsten samme skikkelse, har vist sig at holde stik. Jeg skal ikke gentage den, men lige minde om, at de lange og højtforrentede lån, som så mange landmænd måtte optage under den tidligere regering, nu er en meget alvorlig blokering for ny fremdrift på tusindvis af landbrug. Alt for mange landbrug med muligheder i står i stampe, og for alt for mange landmandsfamilier er disse højrentelån en møllesten om halsen. Det er noget, de pågældende absolut ikke selv har skylden for, for de kan jo umuligt selv have skylden for i hvert fald den høje rentesats, de hænger på. De kan allerhøjest have ansvaret for hovedstolens størrelse.

Endvidere forholder det sig sådan, at for alt for mange kreditorer, grovvarerhandlere, håndværkere og maskinhandlere udgør den højtforrentede og langfristede gæld et meget stort problem, fordi denne tunge gæld blokerer for disse kreditors eventuelle medvirken ved en eventuel sanering af driftsøkonomien på ét meget stort antal landbrug.

Der er mange flere tungtvejende grunde til nu omsider hurtigt at gennemføre denne lovgivning, forhåbentlig med et bredt flertal. Som vi så ofte har påvist det, er der tungtvejende samfundsøkonomiske grunde, bestående i at redde produktionsapparatet og skabe ny fremdrift. Der er tungtvejende landmandsrettede grunde, bestående i at befri landmænd, landmandsfamilier for samfunds-skabte højrentebyrder, der tynger helt urimeligt både økonomisk og menneskeligt. Og der er som nævnt tungtvejende kreditorrettede grunde til at gennemføre denne lovgivning, bestående i, at mange i forvejen vanskeligt stillede kreditorer kunne komme på ret køl, hvis de kunne få forbedret deres engagementer med de mennesker, som sidder med disse højrentelån.

Vi ved jo nu fra det seneste års erfaringer, at en resolut økonomisk politik, en resolut politisk indsats kan genskabe et generelt sundt erhvervsklima, hvis vi får tid dertil, hvor der igen kan drives rentabelt privat erhvervsvirksomhed, herunder, efterhånden som et sundt erhvervsklima genskabes, renta-

belt landbrug. Det er først og fremmest venstres politik at befordre dette klimaskift, at genskabe et generelt gunstigt erhvervsklima, så vi forhåbentlig inden alt for længe kan komme af med de mange særlige landbrugsordninger, vi har måttet indføre under de senere års tilstande.

Netop i en periode, hvor den genopretningsproces, der er sat i gang, forløber, og hvor det er lykkedes at sænke renteniveauet med 8-9 pct. - vel at mærke uden at gå ind i nye utraditionelle problematiske låneformer - er det klart, at problemet med de særlige højrentelån bliver iøjnefaldende og påtrængende for dem, der sidder med disse lån. Det bør nu stå klart for alle, at folketingsaf mange gode grunde må rydde op i den lange, dyre gæld, som dannedes i højrenteperioden.

Forslaget om rentesaneringsydelse er i forhold til sidst, vi behandlede det, ændret på et par punkter. Aftrapningen af rentetilskuddet er udjævnet, og transkriteriet er trukket lidt mere frem. Vi er ikke begejstrede for disse ændringer, men vi kan tilslutte os dem. Vi håber i øvrigt ikke, at ændringerne vil få den helt store betydning i praksis, men nogle af de landmænd, som måtte have haft god brug for denne lov, vil uvægerligt falde ud som resultat af ændringerne.

Vi lægger i venstre stor vægt på, at forslaget nu omsider vedtages og realiseres hurtigt. Det haster overordentligt med omsider at få skabt sikkerhed for, at denne lovgivning bliver gennemført. Det haster også af den grund, at vi jo står foran en lovgivning med sigte på afhjælpning af de værste høsttab. Det er to helt forskellige problemstillinger: højrentelånene og høsttabene. Det fornuftige ville være, at vi nu får denne lovgivning ekspederet, så vi hurtigst muligt kan komme i gang med at få den anden sag ekspederet.

Forslaget om den tekniske ændring af gældssaneringsloven med hensyn til datoen kan vi naturligvis tilslutte os ud fra de begrundelser, som er anført i forslaget. Vi kunne måske mene, at det kunne have været lige så godt at fastsætte en lidt senere dato, men vi tager den, der foreslås.

Hvad angår det socialdemokratiske beslutningsforslag nr. B 3, vil jeg stort set henvise interesserede til et studium af min tale ved den seneste behandling af dette forslag, 25. marts 1983. Da tog vi klar afstand fra forsla-